ԱԹԱՌ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱՍԻԱ կը հրատարակուի ամէն օր փոքր գիրքով եւ հասը 10 փոյ. իսկ չաբաթ օրերը կրկին մեծութեամբ եւ հասը 20 փոյ։
Բաժանորդագրութեան տեղն է Պօլիս Զաքմաղճըլար–եօղուշու Յակոբեան–խան, միջնայարկ թիւ 8։

ԱՍԻՈՅ տարեկան գինն է մէկ Օսմ. ոսկի կամիկ, Գաւառաց Թղթատարութեան ծախքը առնողին վրայ է։
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակք պէտք է ղրկել «Յ. Խանճեան» հասցէով, որոց անվճարները չեն ընդունուի։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԻ ՈՒԹՍԷՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԻ ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻ ՈՒԹՍԷՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԻ ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 29 ՄԱՐՏ 1873 Ն. Տ. ԱՊՐԻԼ 10 ԹԻՒ 29

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԳԱՇՏՕՆ ԵՒ ԳԱՇՏՕՆԵԱՅ

Ինչպէս ամէն իշխանութեանց, նոյնպէս և մեր աղին մէջ պաշտօններ կան որոնք այլ և այլ պաշտօնէից ձեռքը յանձնուած են։ Այս պաշտօնները սահմանադրական կառավարութեան սկզբանց և պաշտօնեայք սահմանադրական երկրի մը պահանջած ընթացից մէջ դանուելու տրամադիր պէտք են ըլլալ, զի միապետական մը կամ աշնուազգեստական մը սահմանադրական օրինաց դէմ ձեւին մէջ ընդունելը հակառահմանադրական դիրք մը կամ վիճակ մը ծնանելու նշան մ'է։ Այսոր փորձերը բազմիցս տեսնուած են Աղին մէջ։ Ո՛մանք միապետական ոգւոյ աեր, աղին ընդունած ազատական սկզբունքները չնչելու ճիգեր ըրած են. այլք աշնուազգեստական դաղափարներով սընտանալ՝ աղգային պաշտօնէութեանց վրայ այնպիսի անձեր կանդնած են, որոնք ժողովրդական սկզբանց թշնամի ըլլալով արհամարհած են ժիջին կամ ստորին կարգի անձանց ձայնը, այսինքն ընդհանուր հասարակութեան ձայնը որուն վրայ կը կայանայ ամբողջ ժողովրդեան մը ազգային ոյժը և բարգաւաճման զօրութիւնը։

Ըսել է աղին ընդունած կառավարական ձեւին համեմատ պաշտօնեայ ներ պէտք է գործածել միշտ, այսինքն այնպիսի անձեր, որոնք իրենց ներքին համոզմամբը կամ դիտակցութեամբը երկրին օրինաց՝ որ նոյն է ընդհանրապէս ազգին օգտին ծառայելու տրամադիր են։

Պաշտօն և պաշտօնեայ այնպիսի առընչութիւններ ունին, որոց մէկուն զօրութիւնը միւսին յառաջադիմութիւն և մէկուն յառաջադիմութիւնը միւսին զօրութիւն կուտայ։ (Եւ ընդհանրապէս պաշտօնեան է, որ պաշտօնը կը բարձրացնէ և կ'աղնուացնէ, զանի ժողովրդեան իրական օգտին ձեռակերպելով։

Երբեմն միապետական ազգային իշխանութեան ձեւ մ'ունեինք մենք ալ, և ամէն բարձր աղդեցութեան տէր անձինք մէկմէկ իշխանութիւն, մէկմէկ աթոռ դրաւած էին. հասարակութիւնը ո՛չ կրնար բողոքել և ո՛չ իւր ձայնը մինչեւ Պաթրիարքարանի իշխանական աթոռոյ քովը հասցնել։ Այս իշխանութեան պաշտօնեայք ճիշդ այն գաղափարները և հանդամանքներն ունէին, ինչպես կը պահանջէր երկրին և աղգային իշխանութեան օրինաց ձեւը։

Եկաւ ժամանակ մը, յորում ժողովուրդը իւր ազգային իշխանութեան ձեւն ուղեց փոխել, այսինքն ընդունել այն ազատական սկզբունքները, որոնք ժողովրդեան մը դէպքագոյն և ամենէն ստորին աստիճանի անձանց մէջ հաւասարութիւն մը դնել և ամենուն իրաւունքն անխափար ճանչնալ ու յարգել կը տրամադրեն։ Ահաւասիկ այս է ժողովրդականութիւն և անոր սկզբունքները։ Ապ որովհետեւ իշխանութեան ձեւը փոխուելոյս, հարկ էր նոյն իշխանութեան ոգւոյն համակիր անձեր կոչել՝ի պաշտօն իշխանութեան։

Եւ որովհետեւ մեր ներկայ օրինաց օրէնքը հաւասարութեան այս հիմունքը ունի, կը մնայ մեր աղին մէջ ժողովրդական անձեր վստահել եւ միթէ ունինք այսօր մեր օրինաց ահանջած պաշտօնեայները։

Եթէ մեր ժողովուրդեանի մը կարգի բաժնենք, ամենէնդժ մասը կազմող կը դանենք այն մասիկը, որ ընդհանուր հասարակութեան ձայնը մեր ներկայ օրինաց ազդային վիճակին կը համապատասխանէ իրենց յառաջադիմական ցոյցերով։ Ու մասն է մեզ սիրելի երկոտասարդութիւնը, որ ահմանադրական իշխանութիւն յարգելու և պահելու համար կարծէ անուս միապետականաց և աշնազգեստականաց դէմ կը մաքառի, ամուսնած ըլլալով որ՝ մեր ոյժը զօրութիւնը և ապագայ յառաջադիմութիւնը հաւասարութեան սկզբունքէն և անոր իրաւունքներէն կը բղխի միշտ։ Խաւարին կամ տգիտութեան հոսանաց դէմ արտընչելու համար, բաւական է լոռտանալ և ճանչնալ սա սկզբունքը Թէ պաշտօնի մը հանդամանաց կամ նշանաւորութեան մը ձեւին յարմար պիտանեայ գործածելուն վրայ կը կայանայ ազգաց լուսաւորութիւնը և յառաջադիմութիւնը. և սեաւ ճակատագիր մը կրնայ ջնջուիլ, եթէ ժողովուրդը ինքը պահելու՝ այսինքն իր ազգային դոյութիւնը միշտ կենդանի պահելու կարող իշխանութիւն մը կրնայ ինքնին դնել և սահմանել։

ԱՂՔԱՏԱՁՐԿԱՆԸՐԸ

Մեր երեկուան դպրոց վերնագրով յօդուածին մէջ ինք թէ՝ դպրոցներուն այսօրուան իրենին պատճառաւ աղքատին տղան կանայց ենթարկուած է։

Ի՞նչ է այս կանքը։

Յայտնի է ամեն թաղային վարժարան իւր թէ եկեղեցիէն ամսական որոշեալ դ՚սար մը կառնու, 2000 ղուրուշէն մին 5–6000 ղուրուշ եկեղեցւոյն կամ հոգեզին հարստութեանն աստիճանաւ։

Վարժարաց տրուած այս դուռարը բոլորն աղքատին տղուն իրաւունքն է, ու այսօր թէ հարուստին և թէ միջակարգի ժողովրդեան զաւակները կ՚ուսանակցին։

Օրինա համար,

Թաղին վարժարանը կը պարունակէ 400 աշակերտ և եկեղեցին աղքատաց հ՚սար կը վճարէ ամսական 2000 ղուրուշ։ ուսմամբ մը։ ըսել է յիշեալ վարժարը այնչափ աղքատի զաւակներ պիտ՚ ունենայ, որուն բաւական ըլլայ եղեցւոյն վճարած սոյն 2000 ղուրուշ։ բայց այսպէս չէ։

Կրեանես որ այդ 400 աշակերտին մ՚ 50–60 այնպիսի անձանց զաւակներ կը դանուին, որք միևչդեռ կրնաներնոց զաւակաց դասախարակութեան համար ամիսը մէկ կամ երկու ոսկի կ՚ վճարել դպրոցին, դիտնալով որ վարժարանը եկեղեցիէն ալ ամսական հասոյթ մը ունի, նաեւ այնպէս հաշուած ըլլալով թէ այդ ստակին իբրաւական ալ մասակցելու իրաւունք մ՚ունի, կը վճարէ միայն 5–10 կամ առաւելն 20 ղուրուշ ամսական մը։

Կը մնան անդին միջակ կարգի ժողղեան զաւակները, որք ընդհանրապէս ամեն վարժարանի մէջ աշակերտաց մեծ մասը կը կազմեն. ասոնք ալ խարու տուած շաբաթականին նայելով և մեծ դգուշութիւն բանեցնելով ո չըլլայ թէ իրենց հաւատար կարողութիւն ունեցողէն դէթ դահեկան մը աւելի վճարեն, միայն 6–8 կամ առաւելն 10 ղուրուշ կը վճարեն։

Ջը մոռնանք նաև քահանայից զաւակները, որոց հայրերը միևչդեռ առանց ստակի ողջոյն մ՚անգամ չեն տար, բնաւ ստակ մը չեն վճարեր, այլ ընդհանրապէս ձրի կը ղրկեն զաւակնին։

Իսկ ամբողջ վարժարանին մէջը ըստակ չը վճարող հաղիւ 30–60 աղքատ տղայք կը դանուին։

Այս հաշուով երթէ դպրոցը 3000 ղուրուշ ընական ծախք մը ունի, 2000 ը 50 աղքատին իրաւունքը ըլլալով, 3000 ղուրուշ միայն կը մնայ 350 Թոշակաւոր աշակերտաց բաժին. ուսմի սոյն դումարները բաժնելով կը դանեմք որ իւրաքանչիւր աղքատ աշակերտ կը վճարէ ամիսը 40 ղուրուշ և իւրաքանչիւր կարող աշակերտ ալ կը վճարէ 8,30 ղուրուշ ամսական մը, հետեւաբար դպրոցին ամբողջ ծախքը եղող 5000 ղուրուշը 400 աշակերտաց վրայ հաւասարապէս բաժնելով, կը դանեմք որ իւրաքանչիւր աշակերտ 12, 50 ղուրուշ ամսական ծախք մը երթալով, աղքատ աշակերտաց 40 ղուրուշ ամսականին 27, 50 ղուրուշը կարող անձանց գաւակացը կ՚անցնի։

կամ եկեղեցեաց վճարած ամսականները միայն աղքատաց իրաւունքը չեն, և կամ ընդունելու է թէ մեր այս հաշուովը աղքատին իրաւունքը կարող անձանց կուլ կը տրուի։

Սակայ ան յայտնի անիրաւութիւն մ՚է, որ ամեն վարժարանի մէջ ՚ի դործ կը դրուի, անոր համար, որ ոչ վարժարանաց հոդաբարձութիւնք սոյն հաշուն ուշադրութեան առած են, և ոչ աղքատը ձայն ունի, որ կարենայ իրեն դէմ եղած ղրկանաց դէմ բողոքել և իրաւունք պահանջել։

Այս պատճառաւ է որ այսօր ոչ հարուստին, ոչ միջակ կարդի անձանց և ոչ աղքատին տղայքը կրնան բան մը սորվիլ վարժարանին մէջ, քանղի հարուստը միևչդեռ դիտէ թէ իւր տուած 30–40 ղուրուշը բաւական չէ իւր տղուն կրթութեանը, դարձեալ կուզէ որ քանի մը տեսակ ուսմունք և լեզուագիտութիւն սորվի իւր տղան, մի և նոյնը կը պահանջէ նաեւ միջակ կարդի 5–10 ղուրուշ ամսական վճարողը, և մնայ անդին միայն աղքատը, որուն ինչ որ դաս տրուի, խեղճը գոհ կըլլայ անով, դի 40 վարայ տալու կարողութիւն չունի որ 40 ղուրուշի չափ խոսք ընէ և բան պահանջէ։ Յաւալի է խոստովանիլ թէ՝ անանկ մարդիկ կան և այս մասը խիստ բազմաթիւ է, որք օրը թրամիէ, չոդենաւի, սուրճի, ծխախոտի, օդնի ևայլն առ նուազն 5–6 ղուրուշ կուտան, բայց երբ իրենց զաւկինկրթու-

թեանը համար տուրք մը ուղղի, լալով, պաղատելով հազիւ չաթաթը 3–4 ղուրուշ տալ յանձնառու կըլլան. ինչու համար է այս. –անոր համար որ՝ այդաեւսակ անձինք կամ չեն համոզուած տակաւին թէ՝ առանց ստակի դաստիարակութիւն չըլլար և թէ եկեղեցիներէ վարժարանաց յատկացեալ ամսականները միմիայն աղքատաց իրաւունքն են, և կամ, զատնք դիտնալով հանդերձ, իրեն շահախնդրութիւնը կը դիջանին աղքատին իրաւանցը յանձնակցելու, անտնելով որ ըսյն պահպանող մարդկայ։

Այս դրութեան տեւականութիւնը ոչ միայն աղգային բարոյական յառաջդիմութեանը կը վնասէ, այլ որ առաւել դէշն է, աղդին մէջ աղքատութիւնը տեւական կընէ, դի կարող մարդիկ երբ քանի մը տարիէն տեսնեն որ իրենց աղայքը բան մը չեն սորված թաղային վարժարանին մէջ, կրնան տնկից հանել և քանի մը ղուրուշ աւելի վճարելով ուրիշ եւրոպական դպրոց մը ղրկել, մինչդեռ ազդին աղքատը ոչ ըսպակ կրնայ վճարել իր տղուն համար, և ոչ եւրոպական դպրոց մը ղրկել ղայն. այլ կը մնայ տգան դպրոցը մինչեւ որ տարիքը բաւական մեծնայ, ուսկից վերջը կը պարտաւորի իր հայը ճարել ու աշխատիլ այն միջոցաւ ինչպէս իր աղքատ հայրը կը ճարէ։

Այդ ինչպէս առնելու այս աղէտքին տալ։ — աղքատին իրաւունքը եղող եկեղեցւոյ վճարած ամսականը միայն աղքատին կրթութեանը յատկացընելով և ոչ ուրիշին, որ իրաւունք չունի առ այն մատնակցելու։

ԿԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԱՂԴԻԱ

Լօնտրայի Սրէքվեյլըը լրագիրը հետեւեալ իրաւացի խորհրդածութիւնները կընէ Գաղղիոյ նկատմամբ.

" վերջապէս, Գաղղիոյ ու Գերմանիոյ մէջ կնքուած դաշնադրութիւնը կ՚ապացուցանէ թէ եւրոպական մեծ յեղաշրջութիւն մը իր վախճանին կը մօտենայ և թէ այն յեղաշրջութիւնէն առաջին վնասուող տերութիւնը կեցած է տակաւին և պիտի կենայ յաւիտեան. կը խնդրենք մեր ընթերցողներէն որ լաւ՚ի քննին առնեն զայս։

" Անդրիոյ մէջ կառավարութիւն մը կայ որ ոչ միայն կ'առաջադիմէ և կը սիրէ զինքը ճանչնալ, այլ և Գաղղիոյ վրայ չունի, կարծես միշտ անոր անկմանը վրայ կը խօսի և շատ անգամ ուրախութիւն մը կը զգայ ենթադրելով թէ այս երկիրը իւր դերը կատարած ըլլայած է։ Այս սեռակ մարդիկ Թողլաւ նկատողութեան առնեն Գաղղիոյ կատարած գործը։

Արդի ժամանակուայ ամենէն սոսկալի պարտութեանը ենթակայ ըլլալէ յետոյ երկրին մէկ երրորդը թշնամւոյն ձեռքը դանուած միջոցին, մայրաքաղաքին ապստամբութիւնը ղսպելու և խաղաղութիւնը վերահաստատելու համար նպատակաւոր բանակով աշխատելէ վերջը, Գաղղիա՝ Անդրիոյ աղգային պարտուց մէկ քառորդին չափ պատերազմական տուգանք վճարեց, հանճարեղ քաղաքացի մը իրեն ղլուխ ընտրեց որուն հնազանդեցաւ այնպիսի կերտուրք վրայ՝ որոնց նկատմամբ անհամաձայն կը դանուէը իրեն հետ, ժողովուրդը թողուց որ արդէն իր վրայ դրուած ծանր տուրքերուն վրայ քառորդ մը չափ ալ յաւելուն, օտարին դրաւմանը հանդուրժեց առանց խստութեան պատճառներ տալու։

Անդրիոյ մէջ ամենքս ալ կը զարմանանք Պ. Թիէրի վրայ. տեսանք որ իւր վարչութեանը մէջ հնարագիտութիւն, հաստատամտութիւն և մանաւանդ քաջասրտութիւն ցոյց կուտայ։ Սակայն առանց Գաղղիոյ օգնութեան իւր բոլոր ջանքերը ինչ պիտի կրնային յառաջ բերել արդեօք։ Ժողովուրդն է և ոչ թէ Պ. Թիէր, որ այնչափ հանդարտ կեցաւ, որ հսկայական վճռառութեանց առորագրեց, որ այնչափ անտանելի տուրքերը կրցաւ վճարել։ Ժողովուրդն էր որ ամենագառն զրժդոհութեան մը առաջքն առաւ, որ բնաղդմամբ տեսաւ թէ չառաջնոյ, բայց հանճարեղ վարպետ քաղաքացի մը որ, կուսակցութեանց մէջ միջին ընթացք մը կը բռնէը, պիտի կրնայ իրեն ղլուխ ըլլալ։

Այնչափ թերութեանց առաջքն առնող յատկութեան տէր՝ անձ մը, կարծես ազգայ ոմանց միայն յատուկ եղող քաղաքական հանճարոյն ասկէ աւելի նշանաւոր օրինակը չենք տեսած երբեք։ Գաղղիոյ վերջին տարիներու պատմութեան մէջ ամենէն աւելի սա յայտնի կերեւայ թէ նշանաւոր մարդիկ յառաջ բերուած չէ, թէ դատապայ մէջ ղլուխ ըլլալու յարմար մէկը չկայ։

Պ. Թիէրի յաջորդողը կամ անոր ընդդիմացողը միայն Պ. կամպենթա է, պետութեան ղլուխն ու ժողովուրդը կարծես դէմառ դէմ կը դանուին։ Ժողովուրդը՝ յայտնի կերեւայ թէ ամեն բան բուն իսկ իւր յառաջդիմական ոգւոյն ըրաւ, ամեն բանէ առաջ այնչափ կարեւոր եղած ղինուորական մարզը նոյն իսկ ինքնին զարդացոյց։ Իւր աղատ կամքը հնազանդեցաւ — որովհետեւ փարիզէն ու Լիոնէն զատ ուրիշ տեղ բնաւ ճնշում տեղի չունեցաւ — կարեւոր եղածները ճշդիւ կատարեց, ճիշդ այն գործերը որոնց կատարման մասին կը կարծուէը թէ բոլորովին անհոգ պիտի կենայ գործադրել։ Եւ ոչ մէկը, որչափ հանճարեղ ալ ըլլար, չի պիտի կրնար առաջնորդել այնչափ յաջողակութեամբ, որչափ ժողովուրդը իւր բնական դրդմամբն ըրաւ իրեն վերակոչեցան համար։ Եւ ոչ իսկ պետութեան ղլուխ մը ժողովրդեան չափ հնազանդութիւն պիտի կրնայ ցուցնել. Աղգային ժողովոյ մը՝ ուր աչխարհ ոչ այլ ինչ կը տեսնէ եթէ ոչ երկրին դատապարտելի պակասութեանց տակաւ մարմնանալութիւնը։ "

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԻ

ԱՒՍԹՐԻԱ—ՄԱՃԱՐ

Վիէննա, 7 ապրիլ.

Գըրմըզը քեմալ պէյ կիւն տաղըլըը։ Գաղը եվրադլարան մաատա Լօրիօմ մեսելէսի իլէ, Իրանտա Աւսթրիա Մաճար սէֆարէթխանին Թայեւինէ վէ Ֆրանսա իլէ ադա օլունան թիճարէթ ահանամէսինէ տայիը էվրադլարը շամիլ սիր։

Գօնթ Զիչմեայրքօվսքինին եադընտա Լէհիսթանըն Աւսթրիա դըսմընտա վէքիլ նասպ ու Թայեւինի չույու պուլմուշ տուր։

Եադընտա ադտը իղտիվաճ իյլէլէվէրի միւնասէպէթի իլէ արչիտուչէս կիզել չօդ Թէպրիքնամէլէր ախզ իյլէմիշ սիր։

ԲէչԹա, 7 ապրիլ.

Թրլաթիա գօմանտանը Մ. Մօլինարի, Մաճարիսթանտա գօմանտան նասպ օլմուշ։

Վիէննա, 8 ապրիլ.

Բումէլի էսհամը	75,60
Եէնի էսհամ	34,10
Պանդ Օսթ. Օթթ.	128,50
Դրէսդ Օսթ. Թիւրք	128
Ինկիլիզ պանդասը	311
Նիւմի Ֆրանդլըդ	8,71
Ազիո	107,65

Գօրսանըն գաբանտըղընտա ֆիյաթ ալուշկիւն իտի։

Բրէնս տէդ Աւսթուրի վազանցասը-նը փարիստէ կէչիրմէք իւղրէ պուրատան հարէքէթ իւթտի։

Թըչըրնի էվվէլտէ տօղրուտան տօղրու իթրա իտիլէճէք օլան ինթիխապլար մինտանսէպէթի իլէ հէյէճան չինտիտէն հիւքմ իւթմէյէ պաչլատը։

Ֆիւտմտա Բուսիա գօնսօլոսու Մ. Բէքօվիչէ րուսխանթը քեամիլէ իւթտա դըլընտը։

ԻԹԱԼԻԱ՝

Բօմպա, 7 ապրիլ.

Վլատիմիր պէցիլէք տուքա Բուսիա իմբէրաթօրունուն էֆքարը տօսԹանէսի իւղէրինէ Բարայը Թէէմին իւթտի։

Բօմպա, 8 ապրիլ.

Բարա քէսպի սըհհէթ իւթտիքտէն սօնրա, Եէնիտէն էնտիչէ վերէճէք տէճէճտէ խաստալանտը։

Իւթալիանըն ձէնուպ Թարաֆընտա պաղը հայտուտուղլարըն ղուհուրընա տայիր կէղէն հավատիսղեր Թէքղիսլ իտիլտիչ սիր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ

Լօնտրա, 7 ապրիլ.

Բրէնս տը կալ հաղրէթլէրի մահը հալին 24 ինտէ Վիէննա սէրկիի ուժուրիսկին սէյր ու Թէմաչա կիւմէք իւղրէ պուրատան եօլա չըղաճադ տըր։

Լօնտրա, 8 ապրիլ.

Պիւտճէ վարիսաթտան 291,000 լիրա կէօսթերիյօր։ Պաղը վերկիլէրին Թէնղիլինէ տայիր դուրա վերիլտի։

Լօնտրա, 8 ապրիլ.

Մէպուսան դամարասընտա Մ. ձօհն ՍթարըլԹընա ճեվապէն, Մ. կլատսթընն Լօնտրատա Գարլիսթլէր հադդընա օլան կանէնին եալընըղ հէյիչ մադամընտա ԹուրԹուլտա դավանինի տեվլէթէ մուղայիր օլմատըղընը պէյան կյլէմիչ։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Շուրայի տեվլեթ աղալըղը տիվանը ահքեամը ատկիչ մեհաքեմաթ տայիրեսի բեյլիսի սապըդ տեվլեթլու Աղոն բաշա հաղրեթլեբինե,

Տիվանը ահքեամը ատկիչ մեհաքեմաթը ճեղաչիչ տայիրեսի բեյլիսի ատկիչ վալիսի էսպադ տեվլեթլու Իշխան բաշա հաղրեթլեբինե,

Տիվանը ահքեամը ատկիչ հուդուդ տայիրեսի աղալըղը. տիվանը մեղքիւր ճեղաչիչ տայիրեսի բեյլիսի ասպըդ սաատեթլու ճելալ պեյ էֆենտի հաղրեթլեբինե,

Րուսումաթ էմանեթի մուհասեպեճեսի իղղեթլու Բիւշտի էֆենտիչ բիւթպեկի սանիչ սընթը միւթեմայիզի,

Քիրէճ դաբուսու կէօմրիւկիւ նաղրը իղղեթլու Ջէհտի պեյ բիւթպեկի սանիչ սընթը սանիսի,

Մեհլիսի րուսումաթ պաշ քեաթիպի իղղեթլու ճեմալ պեյ բիւթպեկի սանիչ սընթը սանիսի թեվճիհ պույրուլմուշ տուր։

ՏԱԼԻԿԻՅԷ

Ջապթիչ մուչիրի տեվլեթլու իղղեթ բաշա հաղրեթլեբինե Մեճլիսիչ նիշանը զիչանընըն պիրինճի բիւթպեսինտէն պիր գրթա իհսան պույրուլմուշ տուր։

— Գօղան սանճաղը տախիլինտե քնային կարս գասապասընտաքի չարշուտե վաղը պիր մաղաղա տէրունինտե բամուդ պուլունուզ, դաղաէն ամեչ ալմըշ, վե տէրադապ ալեվլենմեսինտէն նաչի էթրաֆընա սիրայեթ իտերեք, ոն տէօրթ լանե միւհեթերեք օլտուղու պիլտիրիլմիշ տիր։

—Ասիր նամ վաքօրու Հիւմայունուն պաղը միւհիմմաթը հարպիչ ալարագ, Ադանէնիզ կիթաիկինի մեսմուաթ իւղերիննէ եազմըշտըգ, մուախխարէն իթաիկիմիզ թահգըգաթէ նաղարէն, վաքօրու մէղքիւր հէնուզ հարեքեթ իթմեմիշ իսե տէ, հումուլեսի օլան թօփ վե միւհիմմաթը հարպիչտէն պիր մըգտարըն Սելանիկ վե դուսուրունու տախի Գարասաղ ճիվարընտա պուլունան Դըյըզ լիմանընտա չըգարմադ իւղրե պուկիւնէրտե հարեքեթ իտեճեք տիր։

Պասիրեթ.

— Զըդրըդ ճըլարտա փամըը խաընտա սաքին Ադեմլերտէն պիր դաչ նեֆերլի կէչէն ադշամ ֆենեբրիզ տիշըը չըդմըշտըր վե դօլըր անըերե թեսատուֆ իտուպ, թեվդըֆ իթմեք խաթեիրլերինտե, մերդուման դօլըը լուղերինե հիւճիւմ իզհերեք, անըերլի տարպ իթտիքտէն սօնրա, խանտա ֆիրար իթմիշըեր։ Տիւն սապահ Ադեմլերի թեվդըֆ իթմեք իւղրե, հիւքիւմեթ թապընտան խան մուհասերէյե ալընմըշ, ֆադաթի ադշամա գատար Ադեմլեր տիշարը չըդմամըշտըր։

— Տիւն ադշամ սաաթ սեքիզ պուչուդ բատաեէրինտե պէյօղուընտա Ազա ճամիսի ճիվարտըրընտա պիր խաչեէն դաղաէն ամեչ զուհուր խտերեք, եալընըզ պիր քեարիկիր եանմըշ տըր։

— Մեքթեպլի սանույինին ըսլահընա միւպաշըրեթի օլունճաղը Հաղույիդ տէ օգունմուշ տուր։

— Լճնեպլի լիսանըտրընտան թիւրքճե վե էրմէնիճե վե Րումճա վե Պուլղարճայա քիթապ թերճեմե իթմեք իւղրե Մեհրիճ նաղարեթլինտե պիր դաչեմ քիւչատ օլունճաղը լա Թիւրքի րիվայեթ իթմեքտե տիր։

— Ֆրանսա սէֆիրի կէչէն ճումա իրթեսի կիւնիւ խարիճիչ նաղըրը Սավֆեթ բաշա հաղրեթլերի իլե միւլադաթ իտուպ, Սիւէյիշ գանալընա տայիր քէնտի հիւքիւմեթինին էֆքեարընը պէյան իթմիշ։

— Փեղալիք Եունան սէֆիրի Մ. Սիմօս խարիճիչ նաղըրը իլե պիր միւլադաթ իտուպ, Թիւրքիա վե Եունան հուտուտլարընտա հայտուտլուղուն մէն իսիմեսի ղըմընտա, պիր մուդաթլէյե ադա օլունմասընա տայիր միւքեալեմե իթմիշըեր։

— Պաղը րիվայեթե նաղարէն, Օսմանը թեաթրօսունտա օյնատընմադ իւղրե դալեմե ալընան օյունլարըն պուռնան պէօյլե Զապթիչ նաղարեթինե թագտիմ օլունարադ բուխսաթ վերիլմեսինտէն սօնրա օյնաշընաճադմըշ։

— Բաղար երթեսի ադշամըը Սատրաշամ հաղրեթլերի իլե Շեյխ իւլ իսլամ վե վիւքելա հաղարաթը պահրիչ նաղըրը Իւղա բաշա հաղրեթլերի դօնաղընտա թաատ իթտիքտէն սօնրա, ադաթ մեճլիս իթմիշըեր։

— Բաղար երթեսի կիւնիւ տախտ ընմեճ վե Նօրվեճիա սեֆիրի Մ. ա'Լիընհօրֆ պաղը Ալէյե աղիմեթլե Սատրաշամ վե խարիճիչ նաղընը իլե միւլադաթ իթմիշըեր։

Սօնրատան սէն Բեթերպուրկտա Սալթանաթը սէնիչ սեֆիրի նասը ու Թայեին օլունան Քեամիլ բաշայա տախի պիր միղթա վերմիշըեր։

— Իալթեթին տահիսի իթթիլայաղը Սարաֆեան Ալիքսան էֆենտինին մահպեսաէն չըդարընըղը, վե Կիւլհիւ Յատկէօյ էֆենտինին տախի թեվդըֆ օլունմասընը մա մեճհուսիչ մեսմուիմիզ օլմուշ տուր։

— Հաֆթատա պիր սեֆա չըդարընըղ իւղրե Ֆնօրանտատա պիր Ֆըրանըզճա հաղեթա թատ ու նեչը իսիլեճեկի վե պու կաղեթա եալընըզ Թիւրքիա վուդուտաթընը սերճ իտեճեկի պաղը կաղեթալար րիվայեթ իթմիշըեր։

— Ամինալը Զէյնիտեի դումարանեթլերին դ ուրաթընըմտանան տօլայը Դասըմ բաշա էհալի իսինին պէյօղլու միւդաիրընիզըղնա ընհօրֆը թեչեքքիւր թեսարընիզըղնա ընհօրֆը թեչեքքիւր իթմիշ օլտուղու րիվայեթ օլունմադատաընը։

— Թահթը թեվդըֆե ալընան զեվթընն տիւնքի կիւն Դըլմընը, Աքեա վե Բատտա մէնֆի օլմուշ օլտուղ լուրը սեօյլենիլմեքտե իսի։

ԱԴՃԷ ՓԻՑԱԹԼԱՐԸ

(Օսմանլը ուրասը 100 գուրուչ հիսապը իլե)

Ինկիլիզ ուրասը	110–10
Ֆրանսըզ ուրասը	87–10
Ֆրանսըզ ուրասը	89–10
Բօլ	51–20
Գրէմիզ	1–20
Պէյազ Մէճիտիյէ (ֆարք)	102–25
Պէչլիք	103–
Մէճիտիք	119–20
Պաղըր	

Խմբագիր—Տճօրէճ
ՅԱԿՈԲ ԽԱՆՃԵԱՆ

Տէր Լրագրոյ
ՅՈՎՍԿԻՄ Գ. ՐԷՒՍԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՄՈՒԷԼ Գ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ ՈՒ ԸՆԿ.
Եուսուֆեան խան վերնայարկ թիւ 13.